

**НОТАРІАЛЬНА
ПАЛАТА УКРАЇНИ**
NOTARY CHAMBER OF UKRAINE

вул. Хрещатик, 6, оф. 5а,
м. Київ, 01001, Україна
6 Khreshchatyk street, office 5a,
Kyiv, 01001, Ukraine

№ 35/7 «08» серпня 2021 року

**Виконавчим органам сільської,
селищної або міської ради,
сільським головам**

Нотаріат в Україні - це система органів і посадових осіб, на які покладено обов'язок посвідчувати права, а також факти, що мають юридичне значення, та вчиняти інші нотаріальні дії, передбачені Законом України «Про нотаріат», з метою надання їм юридичної вірогідності.

До повноважень нотаріуса, зокрема, відноситься посвідчення правочинів та видача свідоцтв про право на спадщину.

Згідно статті 1268 Цивільного кодексу України, спадкоємець, який постійно проживав разом із спадкодавцем на час відкриття спадщини, вважається таким, що прийняв спадщину, якщо протягом строку, встановленого статтею 1270 Цивільного кодексу України, він не заявив про відмову від неї.

Факт спільного проживання із померлою особою може бути встановлений на підставі інформації від органу, уповноваженого на реєстрацію місця постійного проживання громадян.

Встановлення кола осіб, які фактично прийняли спадщину спільним проживанням із спадкоємцем є вкрай важливим для захисту прав та законних інтересів громадян при оформленні спадщини.

Відповідно до статей 3, 11-2 Закону України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні» виконавчий орган сільської, селищної або міської ради, сільський голова (у разі якщо відповідно до закону виконавчий орган сільської ради не утворено) є органом, що здійснює реєстрацію, зняття з реєстрації місця проживання особи на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці, на яку поширюються повноваження відповідної сільської, селищної або міської ради, формує та веде реєстр територіальної громади (далі – орган реєстрації).

Таким чином, джерелом інформації щодо відомостей про реєстрацію місця проживання є відповідний реєстр територіальної громади, а виконавчий орган сільської, селищної або міської ради, сільський голова (у разі якщо

відповідно до закону виконавчий орган сільської ради не утворено) є органом, уповноваженим розпоряджатися наявною в ньому інформацією.

При цьому форма надання такої необхідної для вчинення нотаріальних дій може бути різноманітною: від довідки до інформаційного листа або відповіді на запит нотаріуса.

Згідно ст. 46 Закону України «Про нотаріат» нотаріуси або посадова особа, яка вчиняє нотаріальні дії, має право витребувати від фізичних та юридичних осіб відомості та документи, необхідні для вчинення нотаріальної дії.

Відомості та документи, необхідні для вчинення нотаріальних дій, повинні бути подані в строк, визначений нотаріусом. Цей строк не може перевищувати одного місяця.

Неподання відомостей та документів на вимогу нотаріуса є підставою для відкладення, зупинення вчинення нотаріальної дії або відмови у її вчиненні.

Неможливість отримання інформації щодо потенційного кола спадкоємців, які прийняли спадщину спільним проживанням із померлою особою, може призвести до того, що нотаріус буде змушений відмовити у вчиненні нотаріальної дії, що, в свою чергу, має наслідком труднощі для мешканців територіальної громади в подальшому оформленні своїх спадкових прав, а отже погіршує права громадян.

Надання виконавчим органом сільської, селищної або міської ради, сільським головою відповіді на запит нотаріуса, направлений на підставі статті 46 Закону України «Про нотаріат» не є адміністративною послугою, отже на процедурні питання її вчинення не розповсюджується Закон України «Про адміністративні послуги».

Враховуючи вищевикладене, для забезпечення захисту прав та законних інтересів громадян, просимо Вас вчасно та в повному обсязі надавати відомості з реєстру територіальної громади, необхідні для вчинення нотаріальних дій.

Також повідомляємо, що на сьогоднішній день ведеться активна спільна робота в різних регіонах України між нотаріальною спільнотою та органами місцевого самоврядування щодо підключення нотаріусів до реєстрів територіальних громад з метою надання останнім можливості безпосереднього отримання інформації, необхідної для законного та безспірного вчинення нотаріальних дій. Такі проєкти вже успішно працюють в багатьох містах України.

З повагою,
Президент

В.М. Марченко